

FORSSAN KAUPUNKI

**FORSSAN VESIHUOLTOLIIKELAITOKSEN TILINPÄÄTÖS
2024**

SISÄLLYSLUETTELO

TILINPÄÄTÖS 2024

SISÄLLYSLUETTELO	1
1. Vesihuoltojohtajan katsaus	2
2. Olennaiset tapahtumat ja muutokset toiminnassa ja taloudessa	3
3. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista.....	4
4. Ympäristötekijät	5
5. Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä.....	5
6. Esitys tilikauden 2024 tuloksen käsittelystä	6
7. Talousarvion toteutumisvertailu	6
8. Tilinpäätöslaskelmat	14
9. Tilinpäätöksen liitetiedot	27
 LIITE 1 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä Forssan vesihuoltoliikelaitoksella	

Forssan vesihuoltoliikelaitoksen tilinpäätös

1. Vesihuoltojohtajan katsaus

Vuosi 2024 oli Forssan vesihuoltoliikelaitoksen 29. toimintavuosi kunnallisena liikelaitoksena.

Forssassa on suunniteltu toimia talousveden riittävyden varmistamiseksi jo 1970-luvulta lähtien. Tilanne on seutuyhteistyön seurauksena parantunut jo viime vuosien aikana ja nyt loppusuoralla oleva uuden vedenottamon ja vedenkäsittelylaitoksen rakentaminen parantaa tilannetta edelleen. Kaukana on kuitenkin vielä se hetki, jolloin voimme sanoa varmistaaksemme talousveden riittävyden kaikissa mahdollisissa ikävissä skenaarioissa.

Uusi vedenottamo ja vedenkäsittelylaitos saadaan tuotantoon mahdollisesti jo tulevan kesän 2025 aikana. Jo hankkeeseen ryhdyttäessä tiedettiin, että vedenottoa tullaan aikanaan tehostamaan tekopohjavettä muodostamalla. Tämä ns. 2. vaihe tulee olemaan työläs ja aikaa vievä koetoimintoihin ja lupamenettelyineen ja siihen voidaan ryhtyä vasta, kun olemassa olevan vedenottoluvan mukainen vedenotto on vakiintunut. On kuitenkin hyvä, että kaikki tekopohjaveden muodostaminen on suunniteltu tapahtuvan Forssan kaupungin omistukseensa jo hankkimilla mailla, eikä aikaa vieviä neuvotteluja maanomistajien kanssa tarvitse siltä osin enää käydä.

Uuden vedenottamon valmistuttua, jäävät talousveden riittävyden varmistamiseksi tähtäävät toimet nyt pariaksi vuodeksi vähemmälle ja vesihuoltoliikelaitoksen investointimäärärahoja kohdennetaan toistaiseksi pääosin verkoston saneeraukseen.

Vesihuolto on yhteiskunnan toiminnan kannalta tärkeää kriittistä infraa, jonka toimintakunnon ylläpito ja suojeleminen on meidän tärkein tehtävämme.

Kiitän vesihuoltoliikelaitoksen henkilökuntaa kuluneen vuoden työpanoksesta ja omistautumisesta vesihuoltopalveluiden turvaamiseksi!

Kimmo Paakkonen
vesihuoltojohtaja

2. Olennaiset tapahtumat ja muutokset toiminnassa ja taloudessa

Laitoksen palvelutoiminta jatkui vakiintuneen käytännön mukaisena. Laitoksen omistajalleen maksama korvaus peruspääomasta oli 695 558 euroa, joka on noin 11 % vesihuoltoliikelaitoksen koko liikevaihdon määrästä. Korvauksen suuruus aiheuttaa haasteita vesihuoltoliikelaitoksen toiminnan rahoittamiseen.

Tilikauden 2024 ylijäämä oli 330 954 euroa ja se on 501 954 euroa hyväksytyä talousarviota parempi. Liikevaihto oli 320 523 euroa talousarviota suurempi. Materiaaleja hankittiin 29 229 eurolla hyväksytyä talousarviota vähemmän, kun taas ostopalveluita 25 126 eurolla hyväksytyä talousarviota enemmän. Käyttöaineita ja tarvikkeita ostettiin 4 035 eurolla enemmän vuoteen 2023 verrattuna. Kemikaaleja ostettiin vastaavasti 11 419 eurolla ja sähköä 56 334 eurolla vähemmän vuoteen 2023 verraten. Ostopalveluissa kustannusten nousua edellisvuoteen verrattuna oli 42 005 euroa.

Vesihuollon aiheuttamia vahinkoja, joista asiakkaille tuli korvauksia maksaa, tapahtui vuonna 2024 yksi, josta maksettiin korvausta 5 726 euroa.

Vesihuoltoliikelaitoksen tileistä poistettiin epävarmoina saatavina yhteensä 9 114 euroa. Tileistä poistaminen ei tarkoita saatavien perinnästä luopumista.

Valtuuston vahvistama investointivaltuus 1 000 000 euroa ylittyi 54 778 eurolla nettoinvestointien ollessa 989 705 euroa.

Johtokunta

Forssan vesihuoltoliikelaitoksen 4-vuotinen johtokunta johtaa laitoksen toimintaa kaupunginhallituksen alaisuudessa. Johtokunta koostuu 5 jäsenestä. Asiat esitteli Forssan vesihuoltojohtaja Kimmo Paakkonen.

Johtokunta kokoontui yhteensä 10 kertaa ja käsitteli 55 pykälää.

Johtokunnan jäsenet (suluissa osallistuminen)

Joenpalo Ilkka, puheenjohtaja (9)
 Jokela Jyrki, varapuheenjohtaja (10)
 Kaasalainen Kati, jäsen (10)
 Kallioinen Marjut, jäsen (10)
 Tasala Kari, jäsen (9)

Varajäsenet

Uutela Matti (1)
 Suoranta Kari
 Haarlo Taruanna
 Känkänen Eliitsa
 Hakala Reima

Johtokunnan kokoukseen on voinut johtosäännön mukaan osallistua seuraavat henkilöt: kaupunginhallituksen pj. Mika Penttilä, kaupunginhallituksen nimeämä edustaja Jouko Haonperä, kaupunginjohtaja Jari Kesäniemi (varalla talousjohtaja Timo Finning) ja tekninen johtaja Antti Heinilä.

Johtokunta käsitteli talousarvion ja toimintasuunnitelmien sekä talouden toteutumisseuran lisäksi kertomusvuoden kokouksissaan mm. seuraavia asioita:

- uuden imu-/painehuuhteluauton hankintapäätös
- jäteveden perusmaksun korotus 1.1.2025 alkaen

Henkilöstö

Hannula Sanna-Maija	vesihuoltosihteeri
Jokikunnas Kalle	prosessinhoitaja
Komu Jaana	käyttöpäällikkö
Koskenoja Olli	putkiasentaja
Kossila Tomi	putkiasentaja
Lankinen Ville	sähkö- ja automaatioasentaja
Lehtinen Jussi	tekninen päällikkö
Lindström Janne	prosessinhoitaja
Mäkinen Ville	työpäällikkö
Nikkanen Topi	putkiasentaja
Näykki Ari	putkiasentaja
Paakkonen Kimmo	vesihuoltojohtaja
Seppänen Henri	putkimestari
Suojoki Petri	prosessinhoitaja
Virtanen Markku	putkiasentaja
Vähämäki Jani	prosessinhoitaja
Vähä-Pietilä Tero	putkiasentaja
Yli-Väärälä Mari	vesihuoltosihteeri

Henkilökunnan työpaikkakokouksia järjestettiin kertomusvuonna 2 kertaa.

Henkilökuntaa oli yhteensä 18.

Maksetut palkat ja palkkiot: 1 250 918 euroa (2023: 1 255 092 euroa). Sisältää investointeihin aktivoidut palkat.

3. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vesihuoltoliikelaitoksen asiakkaat ovat omaksuneet kestävän kehityksen periaatteita ja ottavat huomioon ympäristönäkökulmia päivittäisissä toimissaan. Tulevaisuudessa on odotettavissa, että vedenkulutus laskee edelleen tasaisesti. Myös energian hinnannousu vaikuttaa varsinkin lämpimän veden käytön määrään. Tämä näkyy vedenkulutuksen ja jätevesikuormituksen vähenemisenä.

Tulevia näkymiä ennakoitaessa on hyvä tiedostaa maailmanpoliittinen tilanne ja sen mahdollisesti aiheuttamat muutokset mm. vesihuoltoliikelaitoksen vettä käyttävien teollisuusasiakkaiden tuotantoon.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Vesihuoltoliikelaitoksen on huoltovarmuuskriittisenä toimijana varmistettava tuottamiensa vesihuoltopalveluiden turvaaminen kaikkina aikoina, kaikissa tilanteissa, aina.

Vesihuoltoliikelaitos huolehtii vahvistetulla toiminta-alueellaan vesihuoltolain

(9.2.2001/119) mukaisten vesihuoltopalveluiden tuottamisesta. Vesihuoltopalveluihin sisältyy veden johtaminen, käsittely ja toimittaminen talousvetenä käytettäväksi sekä jäteveden poisjohtaminen ja käsittely lupaehtojen mukaisesti.

Vesihuollon toimintaan vaikuttavat mm. strategiset riskit, toiminnalliset riskit, taloudelliset riskit ja vahinkoriskit.

Vesihuollon strategiset riskit liittyvät sen kykyyn tuottaa lupaehtojen mukaisia vesihuoltopalveluita, kun toimintaympäristö on jatkuvassa muutoksessa. Tästä syystä vesihuoltoliikelaitos laati vuonna 2023 Forssan vesihuollon strategian seuraavaksi kymmeneksi vuodeksi.

Vesihuoltoliikelaitoksen toiminnan kannalta merkittävin riski on vesihuoltopalveluiden häiriöttömän toiminnan keskeytyminen. Häiriötöntä toimintaa uhkaavat mm. resursseihin kohdistuvat haasteet niin infran, henkilöstön kuin taloudenkin osalta. Uhat voivat olla kaupunkiorganisaation sisäisiä tai ulkoa tulevia.

Venäjän sotilaallinen hyökkäys Ukrainaan on osoittanut, että sotilaalliset iskut kohdistuvat kriittiseen infraan vesihuolto mukaan lukien. Tämä on nostanut vesihuollon jo aiemmin hyvällä tasolla olleen varautumisen merkitystä entisestään. Huoltovarmuuskriittisenä toimijana vesihuoltoliikelaitos on tehnyt yhteistyötä eri viranomaistahojen kanssa, jotta mahdolliset riskit pystyttäisiin tunnistamaan ja minimoimaan.

Tietoturvaan liittyvät riskit ovat kasvaneet. Vesihuollon elintärkeästä asemasta johtuen vesihuoltoliikelaitos on joutunut punnitsemaan tarkasti kunnallisen päätöksenteon avoimen raportoinnin ja toisaalta kriittisten infrapalveluidensa turvaamisen välillä. Huoltovarmuus on syytä pitää vahvasti mielessä niin kunnissa kuin kansallisestikin, kun tehdään vesihuoltoa koskevia ratkaisuja.

Vesihuoltopalveluiden on toimittava ympäri vuorokauden vuoden jokaisena päivänä. Osaavan ja riittävän henkilöstöresurssin saaminen ja sitouttaminen muodostavat yhden suurimmista toiminnallisista riskeistä vesihuollossa. Organisaation ohuus ja avainhenkilöriskit korostuvat pienellä toimijalla.

Yleisen kustannustason nousu on yhdistettynä vedenkulutuksen vähenemiseen ja jätevesien kuormituksen laskuun, aiheuttavat suuria haasteita talouden suunnittelussa ja tasa-painottamisessa.

4. Ympäristötekijät

Veden hankinnassa ja jäteveden puhdistuksessa toimitaan lupaehtojen ja voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti viranomaisen valvoessa toimintaa.

5. Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Vesihuoltoliikelaitoksen tehtävät ja toimivalta on määritelty Forssan kaupungin hallintosäännössä.

Vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta ohjaa ja valvoo liikelaitoksen toimintaa. Johtokunta vastaa liikelaitoksen hallinnon ja toiminnan sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan

asianmukaisesta järjestämisestä. Vesihuoltojohtaja johtaa liikelaitosta johtokunnan alaisuudessa ja vastaa sen toiminnasta, huolehtii hallinnosta sekä taloudenhoidosta ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta. Vesihuoltojohtaja johtaa ja vastaa viestinnästä ja tiedottamisesta, edustaa liikelaitosta ja käyttää sen puhevaltaa.

Vesihuoltoliikelaitos noudattaa Forssan kaupunkikonsernin riskienhallintapolitiikka. Forssan kaupunginhallitus on hyväksynyt uuden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen kokouksessaan 22.1.2024, joka täydentää valtuuston kokouksessaan 11.12.2023 hyväksymiä Forssan kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteita.

6. Esitys tilikauden 2024 tuloksen käsittelystä

Liikelaitoksen ylijäämä ennen varauksia on 317 056,65 euroa.

Johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämä ennen varauksia 317 056,65 euroa käsitellään seuraavasti:

1. tuloutetaan tehtyä poistoeroa suunnitelman mukaan 13 897,81 euroa
2. tilikauden ylijäämään kirjataan 330 954,46 euroa.

7. Talousarvion toteutumisvertailu

Toiminnan kuvaus

Vesihuoltoliikelaitos huolehtii vahvistetulla toiminta-alueellaan vesihuoltolain (9.2.2001/119) mukaisten vesihuoltopalveluiden tuottamisesta. Vesihuoltopalveluihin sisältyy veden johtaminen, käsittely ja toimittaminen talousvetenä käytettäväksi sekä jäteveden poisjohtaminen ja käsittely.

22.8.2014 vesihuoltolain muuttamisesta annetun lain mukaisesti hulevesien järjestämisestä aiheutuneet kustannukset on vesihuoltolain edellyttämistä tilinpäätöksen liitetiedoista ilmenevästi eriytetty vesihuoltoliikelaitoksen tilinpäätöksestä. Hulevesiverkoston rakentamisesta aiheutuneet investointikulut on kirjattu hulevesirahoituslaskelmassa esitetyksi ja käyttötalouden kulut on kohdennettu tiliöimällä kuluista aiheuttamisperiaatteella toteutuneen mukaisesti sellaisenaan ne kulut, jotka kohdentuvat yksiselitteisesti suoraan hulevesiin. Aiheuttamisperiaatteen mukaisesti toteutuneet kulut on laskutettu Forssan kaupungilta. Hulevesipoistojen osuuden on kaupunki korvannut tukemalla vesihuoltoliikelaitoksen hulevesi-investointeja poistoja vastaavalla euromäärällä. Taseeseen on otettu myös alv-saamiset ja ostovelat sekä korottomat velat kunnalta ja jäännöspääomalla erät on tasattu.

Valtuuston asettamien tavoitteiden toteutuminen

Forssan kaupunginvaltuusto asetti Forssan vesihuoltoliikelaitokselle vuodelle 2024 seuraavat tavoitteet: Korvaus liikelaitokseen sijoitetusta pääomasta 800 000 euroa, josta vähennetään n. 100 000 euron suuruinen tukkuvesialennus ja investoinnit enintään 1 000 000 euroa. Investointivaltuus ylittyi 54 778 eurolla nettoinvestointien ollessa 989 705 euroa. Investointimäärärahan ylitys johtui vuoden 2024 lopulla tapahtuneen paineviemärin rikkoutumisen seurauksena käynnistyneestä kiireellisestä saneeraustyöstä, joka jatkuu vuoden 2025 alkupuolelle.

Johtokunnan asettamien tavoitteiden toteutuminen

Aurinkoenergiaselvitys

Vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta asetti tavoitteeksi ostoenergian vähentämisen. Toimenpiteeksi määritettiin aurinkovoimalan rakentaminen. Projektin toteutumisen edellyttämä kaavamuutos on kesken.

Vedensaannin turvaaminen kaikissa tilanteissa

Vesihuollossa käynnistettiin vuoden 2022 kuluessa kuntarajan ylittävän vesihuoltolinjan rakentaminen ja uuden vedenkäsittelylaitoksen rakentaminen. Projektit valmistuvat vuoden 2025 aikana. Vedenkäsittelylaitoksen käyttöönotto tapahtuu ympäristöluvan mukaisesti vuoden 2025 loppuun mennessä.

Talousvesiasetuksen edellyttämä talousveden laatu

Vesihuoltoliikelaitoksen jakelema talousvesi täytti talousvesiasetuksen mukaiset vaatimukset toimintavuonna 2024.

Mittaamattoman veden määrän pitäminen tasolla 1,50 m³/vuosi/metri

Toimintavuonna mittaamattoman veden määrä oli 1,45 m³/vuosi/metri. Tunnusluku kuvaa vesijohtoverkostosta vuotaneen tai laskuttamatta otetun veden määrää verkostopituutta kohti vuodessa. Vesihuoltoliikelaitos on noudattanut vesihuoltoverkoston saneerausohjelmaa ja päivittänyt sitä vuosittain. Suunnitelmaa seuraamalla vuotovedet saadaan pidettyä hallinnassa.

Jätevesien ympäristöluvan mukainen käsittely

Jätevesiä tarkkailtiin jätevedenpuhdistamon ympäristöluvassa edellytettyjen jätevesitarkkailuohjelmien mukaisesti. Puhdistustulokset ylittivät ympäristöluvassa olevan kiintoainepitoisuuden raja-arvon kaikilla vuosineljänneksillä. Toisella vuosineljänneksellä ympäristöluvan mukaiset arvot saavutettiin ainoastaan typenpoiston osalta. Jätevedenpuhdistamolla on ollut haasteita kiintoaineen poistossa johtuen sisäisen lietekierron epätasapainosta.

Jätevesiverkoston vuotovesien määrän pitäminen alle 25 % /vuosi

Vuotovesien määrä oli 29 %. Vesihuoltoliikelaitos on noudattanut vesihuoltoverkoston saneerausohjelmaa ja päivittänyt sitä vuosittain. Suunnitelmaa seuraamalla vuotovedet saadaan pidettyä hallinnassa.

Vesihuoltoliikelaitoksen 23.8.2023 hyväksytyn strategian mukaiset tavoitteet ja toimenpiteet

Kalusto-ohjelma

Vesihuoltoliikelaitoksella käynnistettiin kalusto-ohjelman luominen, jonka avulla saadaan tarkka käsitys vesihuollon kaluston nykytilasta ja uusimistarpeista.

Verkoston saneeraussuunnitelma

Suunnitelmaa päivitetään vuosittain talousarvion laadinnan yhteydessä siten, että siinä on nimettyä työkohteet aina seuraavaksi kymmeneksi vuodeksi. Aikataulu tarkentuu ja talousarviovuoden aikana tehtävät kohteet valikoituvat lopullisesti paitsi verkoston iän ja kunnon, myös kaupungin tai muiden verkon rakentajien tarpeiden mukaisesti.

Vesihuollon palveluiden maksurakenteen kehittäminen

Suunnitelma on laadittu kymmeneksi vuodeksi eteenpäin ja sitä päivitetään aina talousarvioyön yhteydessä.

Tuloslaskelma	ALKUPERÄI-	TA-MUU-	MUUTETTU	TOTEUTUMA	POIK-
	NEN TA 2024	TOKSET	TA 2024		KEAMA
Liikevaihto	6 000 000		6 000 000	6 320 523	320 523
Liiketoiminnan muut tuotot	25 000		25 000	1 587	-23 413
Tuet ja avustukset	22 000		22 000	31 560	9 560
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 094 000		1 094 000	1 064 771	29 229
Palvelujen ostot	1 120 000		1 120 000	1 145 126	-25 126
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	1 069 000		1 069 000	1 151 614	-82 614
Henkilösivukulut	<u>245 000</u>	<u>0</u>	<u>245 000</u>	<u>246 510</u>	<u>-1 510</u>
Eläkekulut	200 000		200 000	220 251	-20 251
Muut henkilösivukulut	45 000		45 000	26 259	18 741
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	1 688 000		1 688 000	1 584 662	103 338
Liiketoiminnan muut kulut	189 000		189 000	107 418	81 582
LIIKKEYLIJÄÄMÄ	642 000	0	642 000	1 053 570	-411 570
Rahoitustuotot ja -kulut	<u>-827 000</u>	<u>0</u>	<u>-827 000</u>	<u>-736 513</u>	<u>41 241</u>
Korkotuotot	0		0	49 246	-49 246
Muut rahoitustuotot	80 000		80 000	6 053	-73 947
Kunnalle maksetut korkokulut	107 000		107 000	96 247	10 753
Muille maksetut korkokulut	0		0	0	0
Korvaus peruspääomasta	800 000		800 000	695 558	104 442
Korkokulut	0		0		0
Muut rahoituskulut	0		0	7	-7
YLIJÄÄMÄ ENNEN SATUNN. ERIÄ	-185 000	0	-185 000	317 057	-502 057
YLIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-185 000	0	-185 000	317 057	-502 057
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	14 000		14 000	13 898	-102
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	-171 000	0	-171 000	330 954	-501 954
Investoinnit	ALKUPERÄI-	TA-MUU-	MUUTETTU	TOTEUTUMA	POIK-
	NEN TA 2024	TOKSET	TA 2024		KEAMA
Menot	1 000 000	0	1 000 000	1 054 778	-54 778
Tulot	70 000	0	70 000	65 073	-4 927
Netto	-930 000	0	-930 000	-989 705	-59 705

Rahoituslaskelma	ALKUP. TA 2024	TA-MUU- TOKSET	MUU- TETTU TA 2024	TOTEU- TUMA	POIK- KEAMA
Toiminnan rahavirta	1 503 000	0	1 503 000	1 901 719	398 719
Liikelylijäämä	642 000	0	642 000	1 053 570	411 570
Poistot ja arvonalentumiset	1 688 000	0	1 688 000	1 584 662	-103 338
Rahoitustuotot ja -kulut	-827 000	0	-827 000	-736 513	90 487
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Investointien rahavirta	-930 000	0	-930 000	-989 705	-59 705
Investointimenot	-1 000 000	0	-1 000 000	-1 054 778	-54 778
Rahoitusosuudet investointimenoihin	70 000		70 000	65 073	-4 927
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot			0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	573 000	0	573 000	912 014	339 014
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset	-962 000	0	-962 000	-962 478	-478
Pitkäaik. lainojen lis. kunnalta	0	0	0	0	0
Pitkäaik. lainojen lis. muilta	0	0	0	0	0
Pitkäaik. lainojen väh. kunnalle	-962 000	0	-962 000	-962 478	478
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	207 389	207 389
Vaihto-omaisuuden muutos (väh.+/lis.-)	0	0	0	14 894	-14 894
Saamisten muutos kunnalta (väh.+/lis.-)	0	0	0	20 351	-20 351
Saamisten muutos muilta (väh.+/lis.-)	0	0	0	260 408	-260 408
Korottomien velkojen muutos kunnalta (väh.-/lis.+)	0	0	0	-134 230	134 230
Korottomien velkojen muutos muilta (väh.-/lis.+)	0	0	0	45 966	-45 966
Rahoituksen rahavirta	-962 000	0	-962 000	-755 089	206 911
					0
Rahavarojen muutos	-389 000	0	-389 000	156 925	545 925

Tuotot: Talousveden myynti ja laskutettava jätevesimäärä nousivat vuoteen 2023 verrattuna.

Asumiskäyttö

Monissa kerros- ja rivitaloissa tehdyt uudistukset tuovat säästöjä vedenkulu-
tukseen siten, ettei mahdollinen uudisrakentaminen (2024: 0 kiinteistöliitty-
mää) näy laskutettavan vesimäärän lisääntymisessä.

Teollisuus ja palvelut

Teollisuuslaitosten ja liike-elämän osuus laskutetusta vesimäärästä on
47,8 % ja jätevesimäärästä 41,1 %. Kaupunkikonsernin osuus laskutetusta
vesimäärästä on 5,5 % ja jätevesimäärästä 9,24 %. Naapurikuntien osuus
laskutetuista jätevesistä oli 17 %.

Kulut: **Palvelujen ostot** (1 145 126 euroa). Toimisto- ja asiantuntijapalveluita käy-
tettiin 124 614 eurolla. Asiantuntijapalvelujen, tietoliikennekustannusten sekä
talous- ja palkkahallinnon hoitamisen lisäksi tähän ryhmään kirjataan mm.
vakuutukset, koulutus, posti- ja puhelinkulut sekä työterveyspalvelut. Osto-
palveluina hoidetaan myös mm. talousvesi- ja jätevesianalyytit, jotka

teetetään akkreditoidussa laboratoriossa. Jätevedenkäsittelyn tuloksena syntyneen lietteen ostopalveluna hankitun jatkokäsittelyn kulut 256 176 euroa.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat (1 040 254 euroa). Tästä 486 520 euroa koostuu sähkökuluista, joista jäteveden käsittelyn (pumppaamot ja puhdistamo) osuus on 326 484 euroa. Talousveden tuotannon ja jakelun (vedenottamot, vesitorni, paineenkorotusasemat) osalta sähkökulut olivat 146 050 euroa. Energiansäästöön tähtäävät toimet ovat mukana sekä jokapäiväisessä työssä että investointien suunnittelussa. Esim. pumppaamoiden säännöllinen huolto, pumppauksen optimointi ja vuotovesien vähentäminen pienentävät energian tarvetta jäteveden siirrossa ja käsittelyssä.

Kemikaaleja tarvitaan lähinnä jäteveden puhdistusprosessissa, mutta myös vedenottamoilla. Kemikaalikulut v. 2024 olivat yhteensä 153 341 euroa. Koneita, kalustoa ja verkoston osia hankittiin tarpeen mukaan. Vesihuoltoliikelaitoksen toimiston ja eri työpisteiden toimistokoneet ja – ohjelmat, kuten vesihuollon automaation ja kaukovalvonnan laitteet on pidetty vesihuoltopalveluiden laadukkaan ja tehokkaan toimittamisen edellyttämällä tasolla.

Liiketoiminnan muut kulut (107 418 euroa). Kulut koostuvat lähinnä maa- ja vesialuevuokrista, toimitilavuokrista sekä koneiden ja laitteiden vuokrista ja leasingmaksuista. Lisäksi erässä ovat mukana autoverot, luottotappiot, sekä muut kulut, joita ovat mm. perintäkulut.

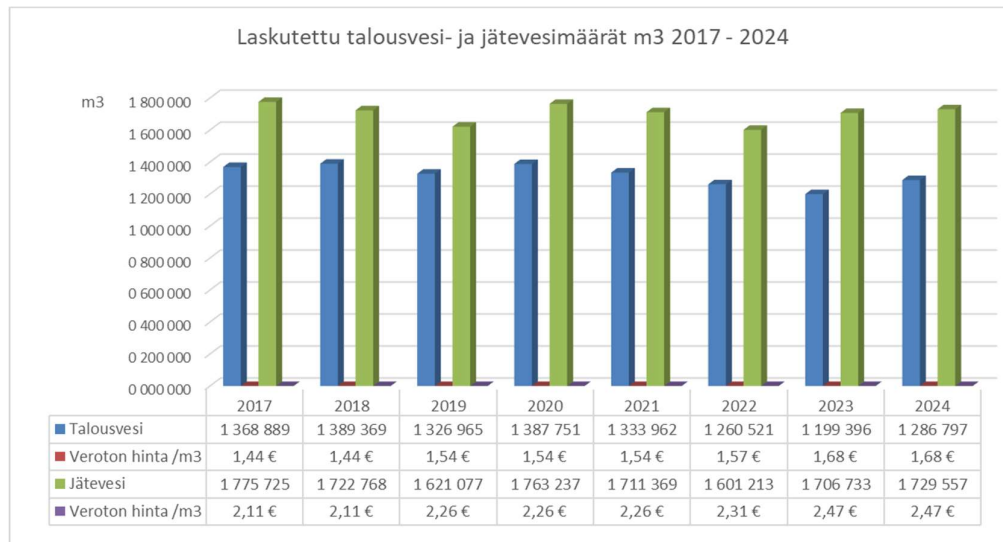
Rahoitustuotot ja -kulut:

Korvaus peruspääomasta (tuloutus) oli suunnitelman mukainen (800 000 euroa). Korvauksen määrästä on vähennetty tukkuvesialennus yhteensä 104 442 euroa, jonka Forssan kaupunki valtuuston päätöksen mukaisesti hyvitti vesihuoltoliikelaitokselle.

Poistot: Toteutuma oli 1 584 662 euroa, joka on 103 338 euroa alle talousarviossa hyväksytyn.

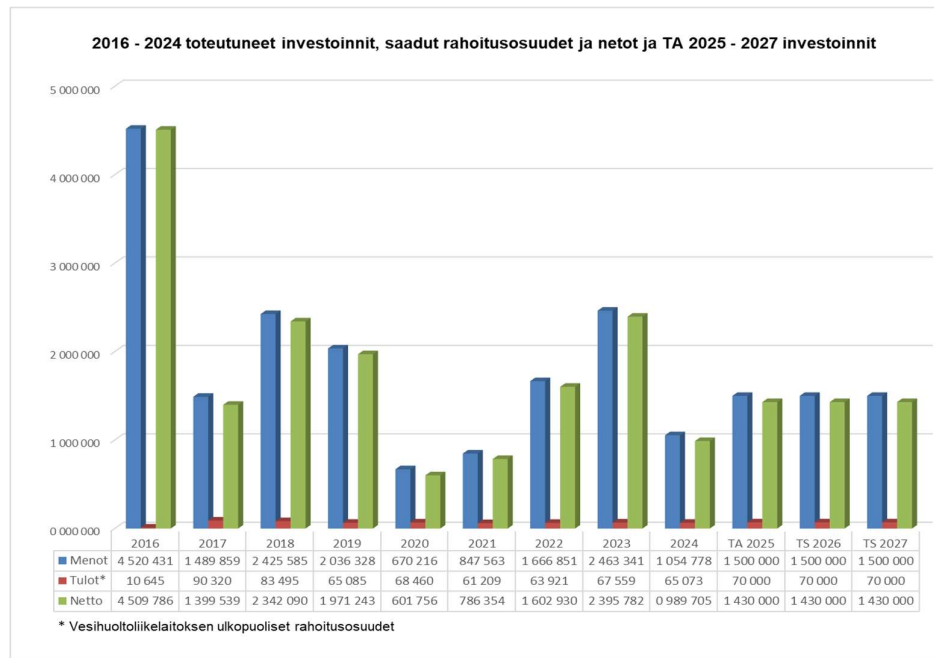
Palvelujen myynti:

Uusia kiinteistöjä ei vuonna 2024 liitetty vesihuoltoliikelaitoksen verkostoon.

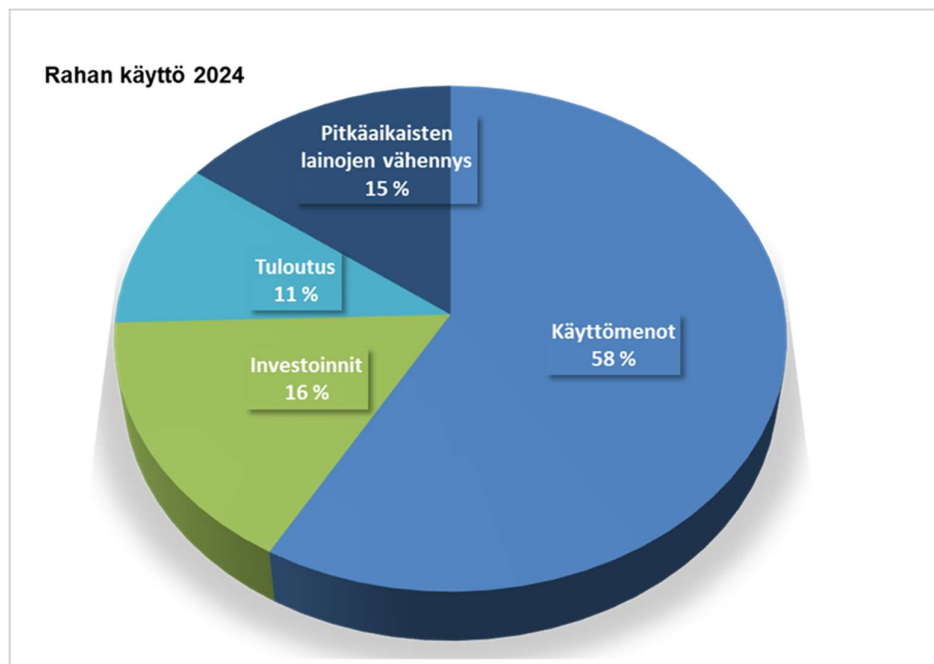
Laskutettu talousvesi- ja jätevesimäärä (m³) rakennustyypeittäin

Veden ja jäteveden myynti m ³	2022		2023		2024	
	vesi	jätevesi	vesi	jätevesi	vesi	jätevesi
Omakotitalot	269 502	230 243	249 111	215 490	248 072	215 186
Kerros- ja rivitalot	317 224	317 224	313 636	313 636	324 026	324 026
Teollisuus- ja liike-elämä	564 062	601 083	530 521	650 620	615 324	710 453
Vesiyhtymät	390	0	281	0	285	0
Valtionlaitokset, sairaala, seurakunta	21 742	21 644	20 303	20 214	18 327	18 245
Kaupungin koulut ja muut laitokset	76 711	62 175	75 484	237 143	70 928	159 758
Muut	10 890	11 824	10 060	8 324	9 835	7 262
Naapurikunnat	0	270 165	0	261 306	0	294 627
Yhteensä	1 260 521	1 514 358	1 199 396	1 706 733	1 286 797	1 729 557

Investointien erittely

Mädättämö	34 280 €
Verkosto	
Vesijohtoverkosto	252 997 €
Viemäriverkosto	204 458 €
Hulevesiverkosto	19 749 €
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	25 400 €
Kuljetusvälineet	23 548 €
Vedenottamoiden koneet ja laitteet	38 886 €
JV-puhdistamon koneet ja laitteet	38 887 €
Keskeneräiset hankkeet	416 573 €
Yhteensä	1 054 778 €

8. Tilinpäätöslaskelmat

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Liikevaihto	6 290 644,38	6 287 475,53
Liiketoiminnan muut tuotot	6 949,20	32 343,33
Tuet ja avustukset kunnalta	31 560,22	33 876,68
Materiaalit ja palvelut	<u>-2 185 379,64</u>	<u>-2 131 755,87</u>
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 040 254,05	-1 028 634,97
Palvelujen ostot	-1 145 125,59	-1 103 120,90
Henkilöstökulut	<u>-1 398 124,36</u>	<u>-1 287 784,99</u>
Palkat ja palkkiot	-1 151 614,45	-1 043 247,11
Henkilösivukulut	<u>-246 509,91</u>	<u>-244 537,88</u>
Eläkekulut	-220 251,40	-201 431,05
Muut henkilösivukulut	-26 258,51	-43 106,83
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 584 662,26	-1 627 050,93
Liiketoiminnan muut kulut	-107 417,59	-75 447,28
LIIEKEYLIJÄÄMÄ	1 053 569,95	1 231 656,47
Rahoitustuotot ja -kulut	<u>-736 513,30</u>	<u>-779 790,43</u>
Korkotuotot	49 245,53	8 973,59
Muut rahoitustuotot	6 053,38	6 400,50
Kunnalle maksetut korkokulut	-96 246,80	-85 834,56
Muille maksetut korkokulut	0,00	-661,46
Korvaus peruspääomasta	-695 558,00	-708 641,94
Muut rahoituskulut	-7,41	-26,56
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	317 056,65	451 866,04
Satunnaiset tuotot ja kulut	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00
Satunnaiset kulut	0,00	0,00
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN VARAUKSIA	317 056,65	451 866,04
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	13 897,81	15 106,32
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	<u>330 954,46</u>	<u>466 972,36</u>
LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT		
Sijoitetun pääoman tuotto, % *	4,9	5,6
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, % *	4,9	5,6
Voitto, %	5,0	7,2

* Tunnusluvun vertailtavuutta liikelaitosten kesken voi heikentää se, että pysyvien vastaavien hyödykkeiden kirjanpitoarvo saattaa poiketa olennaisesti käyvästä arvosta. Vesihuoltoliikelaitoksen omaisuuden nykyarvo poikkeaa olennaisesti taseen arvoista.

TULOSLASKELMA, vesi- ja viemärlaitostoiminta		1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Liikevaihto		6 286 644,38	6 283 475,53
Liiketoiminnan muut tuotot		6 949,20	32 343,33
Materiaalit ja palvelut		<u>-2 163 535,65</u>	<u>-2 104 105,47</u>
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-1 038 154,64	-1 028 147,42
Palvelujen ostot		-1 125 381,01	-1 075 958,05
Henkilöstökulut		<u>-1 388 810,71</u>	<u>-1 275 771,16</u>
Palkat ja palkkiot		-1 143 938,88	-1 033 256,60
Henkilösivukulut		<u>-244 871,83</u>	<u>-242 514,56</u>
Eläkekulut		-218 814,20	-199 765,24
Muut henkilösivukulut		-26 057,63	-42 749,32
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot		-1 519 205,92	-1 559 492,06
Liiketoiminnan muut kulut		-107 417,59	-75 447,28
LIIEKEYLIJÄÄMÄ		1 114 623,71	1 301 002,89
Rahoitustuotot ja -kulut		<u>-736 513,30</u>	<u>-779 790,43</u>
Korkotuotot		49 245,53	8 973,59
Muut rahoitustuotot		6 053,38	6 400,50
Kunnalle maksetut korkokulut		-96 246,80	-85 834,56
Muille maksetut korkokulut		0,00	-661,46
Korvaus peruspääomasta		-695 558,00	-708 641,94
Muut rahoituskulut		-7,41	-26,56
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		378 110,41	521 212,46
Satunnaiset tuotot ja kulut		<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Satunnaiset tuotot		0,00	0,00
Satunnaiset kulut		0,00	0,00
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN VARAUKSIA		378 110,41	521 212,46
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		13 897,81	15 106,32
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		<u>392 008,22</u>	<u>536 318,78</u>
LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT			
Sijoitetun pääoman tuotto, %	*	5,3	6,1
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	*	5,3	6,1
Voitto, %		6,0	8,3

* Tunnusluvun vertailtavuutta liikelaitosten kesken voi heikentää se, että pysyvien vastaavien hyödykkeiden kirjanpitoarvo saattaa poiketa olennaisesti käyvästä arvosta.
Vesihuoltoliikelaitoksen omaisuuden nykyarvo poikkeaa olennaisesti taseen arvoista.

TULOSLASKELMA, hulevesi	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Liikevaihto	4 000,00	4 000,00
Tuet ja avustukset kunnalta	31 560,22	33 876,68
Materiaalit ja palvelut	<u>-21 843,99</u>	<u>-27 650,40</u>
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 099,41	-487,55
Palvelujen ostot	-19 744,58	-27 162,85
Henkilöstökulut	<u>-9 313,65</u>	<u>-12 013,83</u>
Palkat ja palkkiot	-7 675,57	-9 990,51
Henkilösivukulut	<u>-1 638,08</u>	<u>-2 023,32</u>
Eläkekulut	-1 437,20	-1 665,81
Muut henkilösivukulut	-200,88	-357,51
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-65 456,34	-67 558,87
LIIKEALIJÄÄMÄ	-61 053,76	-69 346,42
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	<u>-61 053,76</u>	<u>-69 346,42</u>
LIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT, hulevesi		
Sijoitetun pääoman tuotto, % *	-8,1	-8,3
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, % *	-8,1	-8,3

RAHOITUSLASKELMA	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Toiminnan rahavirta	<u>1 901 718,91</u>	<u>2 058 667,35</u>
Liikelyijäämä	1 053 569,95	1 231 656,47
Poistot ja arvonalentumiset	1 584 662,26	1 627 050,93
Rahoitustuotot ja -kulut	-736 513,30	-779 790,43
Satunnaiset erät	0,00	-20 249,62
Investointien rahavirta	<u>-989 704,84</u>	<u>-2 375 532,85</u>
Investointimenot	-1 054 777,70	-2 463 341,34
Rahoitusosuudet investointimenoihin	65 072,86	67 558,87
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	20 249,62
Toiminnan ja investointien rahavirta	912 014,07	-316 865,50
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset	<u>-962 478,22</u>	<u>1 148 632,89</u>
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	0,00	1 888 888,89
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle	-962 478,22	-740 256,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	0,00	0,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	<u>207 389,05</u>	<u>393 589,27</u>
Vaihto-omaisuuden muutos	14 894,09	-2 473,73
Saamisten muutos kunnalta	20 351,43	125 446,68
Saamisten muutos muilta	260 407,55	1 239 383,23
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-134 230,18	161 896,57
Korottomien velkojen muutos muilta	45 966,16	-1 130 663,48
Rahoituksen rahavirta	-755 089,17	1 542 222,16
Rahavarojen muutos	<u>156 924,90</u>	<u>1 225 356,66</u>
Rahavarat 31.12.	1 844 934,53	1 688 009,63
Rahavarat 1.1.	1 688 009,63	462 652,97
Rahavarojen muutos	156 924,90	1 225 356,66
LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	3766,9	2570,0
Investointien tulorahoitus, %	192,2	86,8
Laskennallinen lainanhoitokate	1,5	1,5
Kassan riittävyys, pv	103,6	82,2
Quick ratio	1,0	1,0
Current ratio	1,1	1,1

RAHOITUSLASKELMA, vesi- ja viemärlaitostoiminta	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Toiminnan rahavirta	<u>1 897 316,33</u>	<u>2 060 454,90</u>
Liikelyijäämä	1 114 623,71	1 301 002,89
Poistot ja arvonalentumiset	1 519 205,92	1 559 492,06
Rahoitustuotot ja -kulut	-736 513,30	-779 790,43
Satunnaiset erät	0,00	-20 249,62
Investointien rahavirta	<u>-1 054 777,70</u>	<u>-2 339 048,66</u>
Investointimenot	-1 054 777,70	-2 359 298,28
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	20 249,62
Toiminnan ja investointien rahavirta	842 538,63	-278 593,76
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset	<u>-962 478,22</u>	<u>1 148 632,89</u>
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	0,00	1 888 888,89
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle	-962 478,22	-740 256,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	0,00	0,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	<u>207 389,05</u>	<u>393 589,27</u>
Vaihto-omaisuuden muutos	14 894,09	-2 473,73
Saamisten muutos kunnalta	20 351,43	125 446,68
Saamisten muutos muilta	260 407,55	1 239 383,23
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-134 230,18	161 896,57
Korottomien velkojen muutos muilta	45 966,16	-1 130 663,48
Rahoituksen rahavirta	-755 089,17	1 542 222,16
Rahavarojen muutos	<u>87 449,46</u>	<u>1 263 628,40</u>
Rahavarat 31.12.	2 788 782,51	2 701 333,05
Rahavarat 1.1.	2 701 333,05	1 437 704,65
Rahavarojen muutos	87 449,46	1 263 628,40
LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT		
Investointien tulo-rahoitus, %	179,9	88,1
Lainanhoitokate	1,5	1,9
Laskennallinen lainanhoitokate	1,5	1,5
Kassan riittävyys, pv	157,4	134,1
Quick ratio	1,0	1,0
Current ratio	1,1	1,1

RAHOITUSLASKELMA, hulevesi	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Toiminnan rahavirta	<u>4 402,58</u>	<u>-1 787,55</u>
Liikealijäämä	-61 053,76	-69 346,42
Poistot ja arvonalentumiset	65 456,34	67 558,87
Investointien rahavirta	<u>65 072,86</u>	<u>-36 484,19</u>
Investointimenot	0,00	-104 043,06
Rahoitusosuudet investointimenoihin	65 072,86	67 558,87
Toiminnan ja investointien rahavirta	<u>69 475,44</u>	<u>-38 271,74</u>
Rahavarojen muutos	<u>69 475,44</u>	<u>-38 271,74</u>
Rahavarat 31.12.	-943 847,98	-1 013 323,42
Rahavarat 1.1.	-1 013 323,42	-975 051,68
Rahavarojen muutos	<u>69 475,44</u>	<u>-38 271,74</u>

LIKELAITOKSEN TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT:

Sijoitetun pääoman tuotto, % = $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Muille maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Sijoitettu korollinen vieras pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaeht. varaukset})$

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, % = $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Lainat kunnalta} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$

Voitto, % = $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen varauksia} / \text{Liikevaihto})$

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä = Rahoituslaskelman välituloksen kertymä tilinpäätösvuodelta ja neljältä edelliseltä vuodelta

Investointien tulorahoitus, % = $100 * (\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintameno}$

Laskennallinen lainanhoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa.

Korkokulujen lisäksi kaavaan on otettu mukaan korvaus peruspääomasta.

Lainanhoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$
Korkokulujen lisäksi kaavaan on otettu mukaan korvaus peruspääomasta.

Kassan riittävyys (pv) = $365 \text{ pv} * \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Quick ratio = $(\text{Rahat ja pankkisaamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Lyhytaikaiset saamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Current ratio = $(\text{Vaihto-omaisuus} + \text{Lyhytaikaiset saamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Rahat ja pankkisaamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste, % = $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = $\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$

Lainakanta 31.12. = $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat} + \text{Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä})$

Lainat ja vuokravastuut 31.12. = $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Lainasaamiset 31.12. = $\text{Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset}$

TASE

VASTAAVAA	31.12.2024	31.12.2023
PYSYVÄT VASTAAVAT	20 455 086,75	21 050 044,17
Aineettomat hyödykkeet	<u>0,00</u>	<u>73 723,42</u>
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	73 723,42
Aineelliset hyödykkeet	<u>20 440 706,75</u>	<u>20 961 940,75</u>
Maa- ja vesialueet	56 342,24	56 342,24
Rakennukset	2 976 223,64	3 198 082,84
Kiinteät rakenteet ja laitteet	14 107 431,26	14 865 585,70
Koneet ja kalusto	298 514,72	256 308,35
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 002 194,89	2 585 621,62
Sijoitukset	<u>14 380,00</u>	<u>14 380,00</u>
Muut saamiset	14 380,00	14 380,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 020 125,33	3 158 853,50
Vaihto-omaisuus	<u>127 857,69</u>	<u>142 751,78</u>
Aineet ja tarvikkeet	127 857,69	142 751,78
Saamiset	<u>1 047 333,11</u>	<u>1 328 092,09</u>
Pitkäaikaiset saamiset	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Muut saamiset	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	<u>1 047 333,11</u>	<u>1 328 092,09</u>
Myyntisaamiset	504 172,33	699 110,05
Saamiset kunnalta	226 961,05	247 312,48
Muut saamiset	686,15	1 303,97
Siirtosaamiset	315 513,58	380 365,59
Rahat ja pankkisaamiset	1 844 934,53	1 688 009,63
	<u>23 475 212,08</u>	<u>24 208 897,67</u>

TASE

VASTATTAVAA	31.12.2024	31.12.2023
OMA PÄÄOMA	13 862 216,99	13 531 262,53
Peruspääoma	6 386 237,96	6 386 237,96
Edellisten tilikausien ylijäämä	7 145 024,57	6 678 052,21
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	330 954,46	466 972,36
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	159 825,87	173 723,68
Poistoero	159 825,87	173 723,68
VIERAS PÄÄOMA	9 453 169,22	10 503 911,46
Pitkäaikainen	6 577 012,45	7 539 490,67
Lainat kunnalta	6 577 012,45	7 539 490,67
Lyhytaikainen	2 876 156,77	2 964 420,79
Lainat kunnalta	1 861 264,52	1 861 264,52
Saadut ennakot	174,61	174,61
Ostovelat	292 929,21	268 430,19
Korottomat velat kunnalta	359 445,92	493 676,10
Muut velat	39 899,09	43 880,43
Siirtovelat	322 443,42	296 994,94
	<u>23 475 212,08</u>	<u>24 208 897,67</u>
LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	59,7	56,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	150,1	166,2
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	150,1	166,2
Kertynyt ylijäämä, 1000 €	7 476	7 145
Lainakanta 31.12., 1000 €	8 438	9 400
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	8 438	9 400

TASE, vesi- ja viemärlaitostoiminta

VASTAAVAA	31.12.2024	31.12.2023
PYSYVÄT VASTAAVAT	19 770 524,86	20 234 953,08
Aineettomat hyödykkeet	<u>0,00</u>	<u>73 723,42</u>
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	73 723,42
Aineelliset hyödykkeet	<u>19 756 144,86</u>	<u>20 146 849,66</u>
Maa- ja vesialueet	56 342,24	56 342,24
Rakennukset	2 976 223,64	3 198 082,84
Kiinteät rakenteet ja laitteet	13 422 869,37	14 050 494,61
Koneet ja kalusto	298 514,72	256 308,35
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 002 194,89	2 585 621,62
Sijoitukset	<u>14 380,00</u>	<u>14 380,00</u>
Muut saamiset	14 380,00	14 380,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 020 125,33	3 158 853,50
Vaihto-omaisuus	<u>127 857,69</u>	<u>142 751,78</u>
Aineet ja tarvikkeet	127 857,69	142 751,78
Saamiset	<u>1 047 333,11</u>	<u>1 328 092,09</u>
Lyhytaikaiset saamiset	<u>1 047 333,11</u>	<u>1 328 092,09</u>
Myyntisaamiset	504 172,33	699 110,05
Saamiset kunnalta	226 961,05	247 312,48
Muut saamiset	686,15	1 303,97
Siirtosaamiset	315 513,58	380 365,59
Rahat ja pankkisaamiset	1 844 934,53	1 688 009,63
	<u>22 790 650,19</u>	<u>23 393 806,58</u>

TASE, vesi- ja viemärlaitostoiminta

VASTATTAVAA	31.12.2024	31.12.2023
OMA PÄÄOMA	13 177 655,10	12 716 171,44
Peruspääoma	4 770 486,61	4 701 011,17
Edellisten tilikausien ylijäämä	8 015 160,27	7 478 841,49
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	392 008,22	536 318,78
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	159 825,87	173 723,68
Poistoero	159 825,87	173 723,68
VIERAS PÄÄOMA	9 453 169,22	10 503 911,46
Pitkäaikainen	<u>6 577 012,45</u>	<u>7 539 490,67</u>
Lainat kunnalta	6 577 012,45	7 539 490,67
Lyhytaikainen	<u>2 876 156,77</u>	<u>2 964 420,79</u>
Lainat kunnalta	1 861 264,52	1 861 264,52
Saadut ennakot	174,61	174,61
Ostovelat	292 929,21	268 430,19
Korottomat velat kunnalta	359 445,92	493 676,10
Muut velat	39 899,09	43 880,43
Siirtovelat	322 443,42	296 994,94
	<u>22 790 650,19</u>	<u>23 393 806,58</u>
LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	58,5	55,1
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	150,2	166,3
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista	150,2	166,3
Kertynyt ylijäämä, 1000 €	8 407	8 015
Lainakanta 31.12., 1000 €	8 438	9 400

TASE, hulevesi

VASTAAVAA	31.12.2024	31.12.2023
PYSYVÄT VASTAAVAT	684 561,89	815 091,09
Aineelliset hyödykkeet	<u>684 561,89</u>	<u>815 091,09</u>
Kiinteät rakenteet ja laitteet	684 561,89	815 091,09
	<u>684 561,89</u>	<u>815 091,09</u>
VASTATTAVAA	31.12.2024	31.12.2023
OMA PÄÄOMA	684 561,89	815 091,09
Jäännöspääoma	1 615 751,35	1 685 226,79
Liittymismaksurahasto		
Edellisten tilikausien alijäämä	-870 135,70	-800 789,28
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-61 053,76	-69 346,42
	<u>684 561,89</u>	<u>815 091,09</u>

KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT		MENOT		
1.000 e		1.000 e		
Toiminta		Toiminta		
Toimintatuotot	6 329	Toimintakulut	3 691	
Korkotuotot	49	Korkokulut	96	
Muut rahoitustuotot	6	Muut rahoituskulut	696	
Investoinnit		Investoinnit		
Rah.osuudet inv.menoihin	65	Investointimenot	1 055	
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	Pitkäaikaisten lainojen väh.	962	
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		Lyhytaikaisten lainojen väh.	0	
Kokonaistulot yhteensä	6 450	Kokonaismenot yhteensä	6 500	
Muut maksuvalmiuden muutokset	207			Muu-
Rahavarojen muutos	-157	Kokonaismenot yhteensä v. 2016	9 360	tos%
		Kokonaismenot yhteensä v. 2017	6 336	-21,5 %
		Kokonaismenot yhteensä v. 2018	8 206	-32,3 %
		Kokonaismenot yhteensä v. 2019	8 641	29,5 %
		Kokonaismenot yhteensä v. 2020	8 641	5,3 %
		Kokonaismenot yhteensä v. 2021	6 996	-19,0 %
		Kokonaismenot yhteensä v. 2022	5 876	-16,0 %
		Kokonaismenot yhteensä v. 2023	6 624	12,7 %
		Kokonaismenot yhteensä v. 2024	7 494	13,1 %
Yhteensä	6 500	Kokonaismenot yhteensä v. 2024	6 500	-13,3 %

9. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kaupunginvaltuusto on vahvistanut 10.12.2012 uudet poistosuunnitelmien perusteet ja kaupunginhallitus on vahvistanut 17.12.2012 poistosuunnitelman, jota on noudatettu 1.1.2013 lukien.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihankintahinnan määräisenä.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6. Liikevaihdon erittely	2024	2023
Vesimaksutuotot	2 271 054,93	2 180 558,06
Viemärimaksutuotot	3 945 851,57	3 979 823,21
Muut myyntituotot	69 737,88	123 094,26
	<u>6 286 644,38</u>	<u>6 283 475,53</u>

9. Palvelujen ostojen erittely	2024	2023
Muiden palvelujen ostot	1 145 125,59	1 103 120,90

11. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Poistosuunnitelma hyödykeryhmittäin 1.1.2013 lukien, kv 10.12.2012, kh 17.12.2012

Vanhon rakennusten poistoissa, mm. mädättämö, on noudatettu vanhaa 8 %:n menojäännöspoistoa.

Kaikissa muissa hyödykkeissä on noudatettu kh:n 17.12.2012 hyväksymää poistosuunnitelmaa.

	Poisto- menetelmä	Perusteet(kv hyv) poistoaika/%	Poistoaika/ poistoprosentti
<u>Aineettomat hyödykkeet</u>			
Kehittämismenot	Tasapoisto	2-5 vuotta	3 vuotta
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5-20 vuotta	5-20 vuotta
Atk-ohjelmistot	Tasapoisto	2-5 vuotta	3 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	Tasapoisto	2-5 vuotta	3 vuotta
<u>Aineelliset hyödykkeet</u>			
<u>Maa- ja vesialueet</u>			
Ei poistoaikaa			
<u>Rakennukset ja rakennelmat</u>			
Hallinto- ja laitosrakennukset	Tasapoisto	20-50 vuotta	20 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	20-30 vuotta	20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto	20-30 vuotta	20 vuotta

Asuinrakennukset	Tasapoisto	30-50 vuotta	30 vuotta
Talusrakennukset	Tasapoisto	10-20 vuotta	10 vuotta

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Kadut, tiet, torit ja puistot	Menojäänn.poisto	15 % - 20 %	15 %
Sillat, laiturit, uimalat	Menojäänn.poisto	10 % - 25 %	15 %
Muut maa- ja vesirakenteet	Menojäänn.poisto	10 % - 20 %	15 %
Sähköjohdot, ulkovalaistuslaitteet	Menojäänn.poisto	15 % - 20 %	15 %
Liikenteen ohjauslaitteet	Tasapoisto	10-15 vuotta	10 vuotta
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	Tasapoisto	10-20 vuotta	10 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Tasapoisto	10-15 vuotta	10 vuotta

Koneet ja kalusto

Muut kuljetusvälineet	Tasapoisto	4-7 vuotta	5 vuotta
Muut raskaat koneet	Tasapoisto	10-15 vuotta	10 vuotta
Muut kevyet koneet	Tasapoisto	5-10 vuotta	5 vuotta
Atk-laitteet	Tasapoisto	3-5 vuotta	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	3-5 vuotta	5 vuotta

Muut aineelliset hyödykkeet

Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto	Käytön mukainen poisto
--------------	------------------------	------------------------

Lisäksi

Forssan Vesihuoltoliikelaitoksessa

Kiinteät rakenteet ja laitteet	Menojäänn.poisto	7 % - 10 %	8 %
Vedenjakeluverkosto	Menojäänn.poisto	7 % - 10 %	8 %
Viemäriverkko	Menojäänn.poisto	7 % - 10 %	8 %
Vedenottamot	Tasapoisto	20 vuotta	20 vuotta
Jätevedenpuhdistamo	Tasapoisto	20 vuotta	20 vuotta

Pienhankintaraja on 10.000 euroa.

Rakennukset ja rakennelmat:

Poistoaika pääsääntöisesti alaraja eli 20 vuotta 1.1.2013 lukien.

Poistojen laskenta tasapoistoilla aloitetaan hankinnan tai valmistumisen jälkeisestä seuraavan kuukauden alusta.

Menojäännöspoiot aloitetaan hankinta/valmistumisvuonna tehtävillä puolen vuoden poistoilla.

14. Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely**2024****2023**

Satunnaiset tuotot

Matkun vesiosuuskunnan avaava tase 0,00 0,00

Satunnaiset kulut

Kojjärven jv-osuuskunnan avaava tase 0,00 0,00

Tasetta koskevat liitetiedot**19. Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti**

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet									
	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet					
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikuttaiset menot	Yhteensä	Maa- ja vesi-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	73 723,42	73 723,42	56 342,24	3 198 082,84	14 865 585,70	256 308,35	2 585 621,62	20 961 940,75
Lisäykset tilikauden aikana			0,00		34 280,00	437 530,03	101 321,54	416 573,27	989 704,84
Rahoitusosuudet tilikaudella			0,00			65 072,86			65 072,86
Vähennykset tilikauden aikana			0,00						0,00
Siirrot erien välillä			0,00						0,00
Tilikauden poisto	0,00	73 723,42	73 723,42		256 139,20	1 195 684,47	59 115,17		1 510 938,84
Arvonlennukset ja niiden palautukset			0,00						0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	0,00	0,00	56 342,24	2 976 223,64	14 042 358,40	298 514,72	3 002 194,89	20 375 633,89
Arvonkorotukset									
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilikauden aikana kirjatut pienhankinnat 75.887,42 euroa

23. Saamisten erittely

Lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä	2024	2023
Myyntisaamiset	0,00	6 201,60

Lyhytaikaiset saamiset kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä		
Myyntisaamiset	0,00	5 259,21

24. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtosaamiset	315 513,58	377 215,59
Arviolaskutus joulukuulta	315 513,58	376 912,29
Puoluevero	0,00	303,30

25. Oman pääoman erittely

	2024	2023
Peruspääoma 1.1.	6 386 237,96	6 386 237,96
Peruspääoma 31.12.	6 386 237,96	6 386 237,96

Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	7 145 024,57	6 678 052,21
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	7 145 024,57	6 678 052,21

Tilikauden ylijäämä (alijäämä) 31.12.	330 954,46	466 972,36
---------------------------------------	------------	------------

Oma pääoma yhteensä 31.12.	13 862 216,99	13 531 262,53
----------------------------	---------------	---------------

27. Pitkäaikaiset velat

	2024	2023
Lainat kunnalta	3 017 099,55	3 689 577,77

30. Vieras pääoma

	2024	2023
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	366,20	0,00

Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä		
Ostovelat	0,00	0,00

31. Sekkitililimiitti

	2024	2023
Luotollisen sekkitilin sekkilimiitti 31.12.	600 000,00	600 000,00
- siitä käyttämättä oleva määrä	600 000,00	600 000,00

32. Muiden velkojen erittely

	2024	2023
Muut velat	39 899,09	43 880,43
Muut velat yhteensä	39 899,09	43 880,43

33. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotus	261 768,24	246 652,50
Muut henkilöstökuluihin liittyvät siirtovelat	35 461,99	50 053,97
Muut siirtovelat	25 213,19	288,47
Siirtovelat yhteensä	322 443,42	296 994,94

Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

41. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt
Ei ole tehty.

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

42. Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2024	2023
Henkilöstön lukumäärä	18	17
- joista osa-aikaisia	0	0
43. Henkilöstökulut	2024	2023
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	1 398 124,36	1 287 784,99
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	99 303,25	245 882,50
Henkilöstökulut yhteensä	1 497 427,61	1 533 667,49
44. Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2024	2023
Keskusta, Forssa	150,00	164,00
Kokoomus, Forssa	300,00	262,00
SDP Forssan paikallistoimikunta	545,00	562,00
Perussuomalaiset, Forssa	54,00	97,50
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	1 049,00	1 085,50

LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITTEIDEN LAJEISTA

Käytetyt kirjanpitokirjat:

Päiväkirja	sähköisenä
Pääkirja	sähköisenä
Tasekirja	sidottuna
Tase-erittelyt	paperitulosteina

Käytetyt tositesarjat:

Kirjanpito	
MUIST1	Muistio, ulk. RD
KOMTOS	Käyttöomaisuus
SISLAS	Sis.laskut, Rondo Laskutus

Ostoreskontra	
OSTOT	Ostolaskut Rondo
OMAKSU	ORPMAK

Myyntireskontra	
MRPMAN	Manuaalisuoritukset
MRPVII	Viitesuoritukset
MRPHYV	Hyvityslaskujen kuittaus
MRPK	Tileistä poisto
MRP77	Laskulaji 77
MRP78	Laskulaji 78
MRP79	Laskulaji 79
Liittymät kirjanpitoon/ostoreskontraan	
PANKKI	Pankin tiliote
PALKAT	Palkkatositteet
VARAST	Varasto Sonet
OSTOT	Rondo sähköiset ostolaskut

Muut	
ALKUSA	Alkusaldot
BUD	Talousarvio

Selvitys kirjanpidon säilytyksestä:

Tasekirja säilytetään pysyvästi.

Muun kirjanpitoaineiston säilyttämisessä noudatetaan kirjanpitolain 2. luvun 10 §:n säännöksiä, paitsi tositateineistoa säilytetään arkistonmuodostussuunnitelman mukaisesti 10 vuotta.

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Forssassa 19. maaliskuuta 2025

Ilkka Joenpalo
puheenjohtaja

Kimmo Paakkonen
vesihuoltojohtaja

Jyrki Jokela
varapuheenjohtaja

Kati Kaasalainen
jäsen

Marjut Kallioinen
jäsen

Kari Tasala
jäsen

TILINTARKASTUSMERKINTÄ

Olemme tarkastaneet tilinpäätöksen

Forssassa ____ . ____ . 2025

BDO Oy
Tilintarkastusyhteisö

Sari Isaksson
KHT, JHT